Objektinis Programavimas

Operatorių persidengimo tęsinys & copy ir move semantika

lš čia kylama į žvaigždes

Turinys

- 1. <u>operator[] realizacija</u>
- 2. <u>Objektų kopijavimas (copy semantika)</u>
 - Copy konstruktorius
 - Priskyrimo operatorius (operator=)
- 3. Rule of three
- 4. <u>Benchmark'iname Vectorių kopijavimą</u>
- 5. <u>L-reikšmės, r-reikšmės jų nuorodos</u>
- 6. <u>Objektų perkėlimas (move semantika)</u>
- 7. Rule of five
- 8. <u>Benchmark'iname Vectorių perkėlimą</u>
- 9. <u>Benchmark'iname Vectorių reikšmių sukeitimą</u>
- 10. <u>std::move()</u>

Vector klasė (1)

operator[] realizacija

```
#include <iostream>
class Vector {
 private:
 int sz;
  double* elem;
 public:
 Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; } // Ar čia viskas gerai?
};
int main() {
  Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  std::cout << v1[1] << ", " << v1[2] << std::endl; // Ka gausime?
```

Vector klasė (2)

operator[] realizacija

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
  double* elem;
 public:
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) {
    if (i < 0 || size() <= i) throw std::out_of_range {"Vector::operator[]"};</pre>
    return elem[i];
};
int main() {
  Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  std::cout << v1[1] << ", " << v1[2] << std::endl; // Ka gausime?</pre>
```

Vector klasė (3)

operator[] realizacija

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
  int sz;
 double* elem;
 public:
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) {
   if (i < 0 || size() <= i) throw std::out_of_range {"Vector::operator[]"};</pre>
    return elem[i];
};
int main() {
  Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  std::cout << v1[0] << ", " << v1[1] << std::endl; //
  const Vector v2 {2, 2.0}; // sukonstruojame const vektorių: (2.0, 2.0)
  std::cout << v2[0] << ", " << v2[1] << std::endl; // Ka gausime?
```

Vector **klasė** (4) operator[] realizacija

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
 double* elem;
 public:
 Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) {
    if (i < 0 || size() <= i) throw std::out_of_range {"Vector::operator[]"};</pre>
    return elem[i];
  const double& operator[](int i) const { return elem[i]; } // Pilna versija su throw
int main() {
 Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  std::cout << v1[0] << ", " << v1[1] << std::endl; //
  const Vector v2 {2, 2.0}; // sukonstruojame const vektoriy: (2.0, 2.0)
  std::cout << v2[0] << ", " << v2[1] << std::endl; // Ka gausime?
```

Objektų kopijavimas (1)

- Objektai, kaip ir fundamentalieji kintamieji, gali būti nukopijuoti.
- Numatytasis (default) kopijavimas vyksta perkopijuojant kiekvieną objekto narį.
- **Visuomet turime įvertinti**, ar objektas gali ir jei gali, tai kaip gali būti kopijuojamas?

Objektų kopijavimas (2)

- Paprastiems (konkretiems) tipams seklusis (shallow)
 arba dar vadinamas panariui (memberwise) kopijavimas
 dažniausiai yra teisinga kopijavimo semantika (strategija).
- Tačiau sudėtingesniems tipams panariui kopijavimas dažnai yra klaidinga strategija.
- Kai klasė yra atsakinga už resursų valdymą (t.y. kai klasė atsakinga už objektą pasiekiamą per rodyklę), panariui kopijavimas dažniausiai yra didelės nelaimės pradžia. Kodėl?

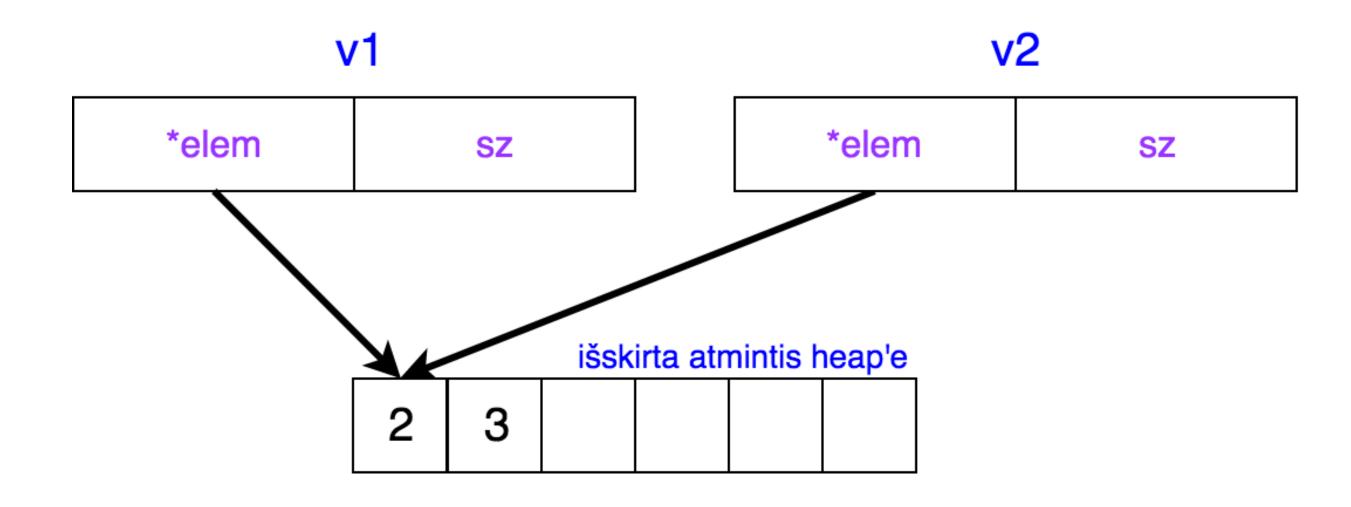
Objektų kopijavimas (3)

Vector klasės objektų kopijavimas

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
 double* elem;
 public:
 Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
  const double& operator[](int i) const { return elem[i]; }
};
int main() {
 Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
 Vector v2 = v1; // nukopijuojame v1 vektorių
 v1[0] = 2.0; // turėtų būti (2.0, 1.0)?
 v2[1] = 3.0; // turėtų būti (1.0, 3.0)?
  std::cout << v1[0] << ", " << v1[1] << std::endl; // Ka gausime?</pre>
  std::cout << v2[0] << ", " << v2[1] << std::endl; // Ka gausime?
```

Objektų kopijavimas (4)

Vector'ių kopijavimo (memberwise) iliustracija

— Bet jeigu taip daryti blogai, kodėl (po 😈) kompiliatorius neįspėjo?

Objektų kopijavimas (5)

— Ar prisimenate C++ Garbage collector?

The technique of acquiring resources in a constructor and releasing them in a destructor, known as Resource Acquisition Is Initialization or RAII.

- Bjarne Stroustrup
- Jei Vector turėtų destruktorių, kompiliatorius turėtų bent įspėti, kad memberwise semantika yra neteisinga!

I'm from the island of Java, Indonesia.

I am the Java Garbage Collector.

Objektų kopijavimas (6)

```
#include <iostream>
class Vector {
 private:
 int sz;
  double* elem;
 public:
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  ~Vector() { delete[] elem; }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
int main() {
 Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  Vector v2 = v1; // nukopijuojame v1 vektorių
  V1[0] = 2.0;
 v2[1] = 3.0;
  std::cout << v1[0] << ", " << v1[1] << std::endl; // Ka dabar gausime?
  std::cout << v2[0] << ", " << v2[1] << std::endl; // Ka dabar gausime?
```

Objektų kopijavimas (7)

 Klasės objekto kopijavimą apibrėžia kopijavimo konstruktorius (copy constructor) ir kopijavimo priskirties operatorius (copy assignment)

```
class Vector {
private:
    double* elem;
    int sz;
public:
    Vector() : sz(0), elem(new double[sz]) {} // konstruktorius išskiria resursus
    Vector(int s) : sz{ s }, elem{ new double[sz] } { std::fill_n(elem, s, 0.0); }
    Vector(int s, double val)
    ~Vector() { delete[] elem; } // destruktorius: atlaisvina resursus
    Vector& operator=(const Vector& v); // priskyrimo operatorius
    double& operator[](int i);
    int size() const;
};
```

Copy konstruktorius (1)

— Ar pastebite kažką neįprasto?

Copy konstruktorius (2)

You can access private members of a class from within the class, even those of another instance. access

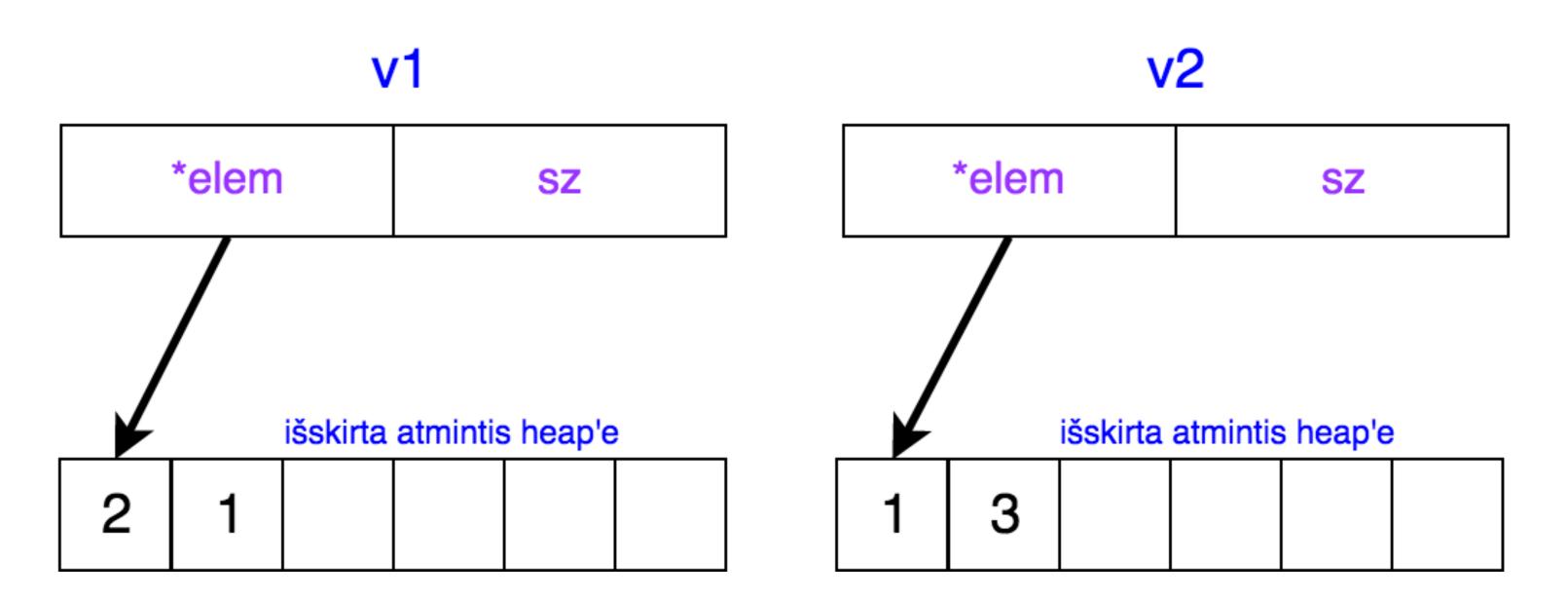
access https://stackoverflow.com/a/4117020/3737891

Objektų kopijavimas (8)

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
 double* elem;
 public:
  Vector() : sz(∅), elem(new double[sz]) {} // default konstruktorius
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  ~Vector() { delete[] elem; }
  Vector(const Vector& v) :elem{new double[v.sz]}, sz{v.sz} { // copy konstruktorius
    for (int i=0; i!=sz; ++i) elem[i] = v.elem[i];
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
};
int main() {
  Vector v1 {2, 1.0}; // sukonstruojame vektorių: (1.0, 1.0)
  Vector v2 = v1; // copy konstruktorius kopijuoja
  v1[0] = 2.0;
 v2[1] = 3.0;
  std::cout << v1[0] << ", " << v1[1] << std::endl; // Ka dabar gausime?
  std::cout << v2[0] << ", " << v2[1] << std::endl; // Ka dabar gausime?
```

Objektų kopijavimas (9)

Gilusis Vector'ių kopijavimas: panaudojant copy konstruktorių

Objektų kopijavimas (10)

— O ką dabar gausime?

Objektų kopijavimas (11)

— O ką dabar gausime?

Priskyrimo operatorius (operator=)

```
// Vector.cpp realizacija
Vector& Vector::operator=(const Vector& v) { // priskyrimo operatorius
   // Saves priskyrimo aptikimas
    if (&v == this) return *this;
   double* p = new double[v.sz];
    for (int i=0; i!=v.sz; ++i) // nukopijuojame v elementus
       p[i] = v.elem[i];
   delete[] elem; // atlaisviname sena atminti!
   elem = p;  // elem point'ina i nauja atminti
   sz = v.sz; // atnaujiname size
    return *this; // gražiname objekta
```

Objektų kopijavimas (12)

Naudojant priskyrimo operatorių

Rule of three^{r3}

The rule of three (the Law of The Big Three) is a rule of thumb in C++ (prior to C++11) that claims that if a class defines one (or more) of the following it should probably explicitly define all three:

- destructor
- copy constructor
- copy assignment operator

© dr. Remigijus Paulavičius, remigijus.paulavicius@mii.vu.lt

r³ https://en.wikipedia.org/wiki/ Ruleofthree(C%2B%2Bprogramming)

Vectorių sudėtis (1)

```
#include <iostream>
class Vector {
 private:
 int sz;
 double* elem;
 public:
 Vector() : sz(∅), elem(new double[sz]) {} // default konstruktorius
  Vector(int s) : sz{s}, elem{new double [sz]} {}
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  ~Vector() { delete[] elem; }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
  const double& operator[](int i) const { return elem[i]; }
};
int main() {
  Vector a {10, 1}; // kviečia Vector(int, double) konstruktorių
  Vector b {10, 2};
  Vector c = a + b; // Ka čia gausime?
  for (auto i = 0; i != c.size(); ++i) std::cout << c[i] << " ";
```

Vector::operator+() realizacija (1)

```
// Vector.cpp faile
#include <exception>
Vector operator+(const Vector& a, const Vector& b) {
  if (a.size() != b.size())
    throw std::runtime_error("Vektorių dydžio neatitikimas!");
  auto size = a.size();
  Vector c(size);
  for (auto i = 0; i != a.size(); ++i)
    c[i] = a[i] + b[i];
  return c;
```

Vectorių sudėtis (2)

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
  double* elem;
 public:
 Vector() : sz(∅), elem(new double[sz]) {} // default konstruktorius
  Vector(int s) : sz{s}, elem{new double[sz]} {}
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  ~Vector() { delete[] elem; }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
  const double& operator[](int i) const { return elem[i]; }
};
/* Pridedam Vector operator+ realizaciją */
int main() {
 Vector a {10, 1};
 Vector b {10, 2};
 Vector c = a + b;
  for (auto i = 0; i != c.size(); ++i) std::cout << c[i] << " ";
```

Vectorių sudėtis (3)

```
#include <iostream>
class Vector {
private:
 int sz;
  double* elem;
 public:
 Vector() : sz(∅), elem(new double[sz]) {} // default konstruktorius
  Vector(int s) : sz{s}, elem{new double[sz]} {}
  Vector(int s, double val) : sz(s), elem(new double[sz]) { std::fill_n(elem, s, val); }
  ~Vector() { delete[] elem; }
  int size() const { return sz; }
  double& operator[](int i) { return elem[i]; }
  const double& operator[](int i) const { return elem[i]; }
};
/* Pridedam Vector operator+ realizaciją */
int main() {
 Vector a {1, 3, 5, 7}; // Kuris konstruktorius?
 Vector b \{2, 4, 6, 8\};
 Vector c = a + b;
  for (auto i = 0; i != c.size(); ++i) std::cout << c[i] << " ";
```

Initializer-list konstruktorius

```
// #include <algorithm>
Vector(std::initializer_list<double> il)
  : sz{static_cast<int>(il.size())}, // kam reikalingas static_cast?
    elem{new double[il.size()]}
  std::copy(il.begin(),il.end(),elem); // nukopijuoti iš il i elem
int main() {
 Vector a {1, 3, 5, 7};
 Vector b \{2, 4, 6, 8\};
 Vector c = a + b;
  for (auto i = 0; i != c.size(); ++i)
    std::cout << c[i] << " ";
```

Benchmark'iname Vectorių kopijavimą (operator+) (1)

Copy semantikos (ne)efektyvumo tyrimas

Panagrinėkime, kas čia vyksta detaliai (LIVE demonstracija auditorijoje):

Benchmark'iname Vectorių kopijavimą (operator+) (2)

Copy semantikos (ne)efektyvumo tyrimas

Potencialiai atliekame tokius veiksmus:

- 1. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti a
- 2. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti b
- 3. iškviečiamas (default) konstruktorius sukonstruoti **c**
- 4. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti lokalų **c** (operator+funkcijos viduje)
- 5. galimai iškviečiamas copy-konstruktorius nukopijuot **a+b** rezultatą į temporary.
- 6. iškviečiamas copy-operator= nukopijuot temporary į c.
- "Gudrūs" kompiliatoriai išvengia 5 žingsnio, bet be šansų išvengti 6 žingsnio!
- Dar daugiau, sumos rezultato temporary mums daugiau nereikia.

L-reikšmės, r-reikšmės jų nuorodos

Prisiminkime: L-reikšmės ir r-reikšmės (1)

- C++ kalboje kiekviena išraiška yra arba l-reikšmė (l-value) arba r-reikšmė (r-value).
- l-value: objektas ar funkcija turinti dedikuotą atminties adresą, kurį pasiekiame per operatorių &;
 - išteklių negalima pakartotinai naudoti (perduoti)
- **r-value**: visa kas yra ne 1-value: pvz., skaičiai (literals) (10), laikinos reikšmės (x + 1) ir anoniminiai obj. (Vector{5}).
 - negalime naudoti operatoriaus &; negali būti kairėje "operator=" pusėje ir turi išraiškos scopą.

L-reikšmės ir r-reikšmės (2)

#include<iostream>

- C: abi išraiškos x++ ir ++x yra r-value.
- C++: ++x yra l-value, tačiau x++ yra r-value. **Įsitikinkite**!

Non-const l-value nuorodos (&)

- Iki C++11 turėjome tik vieno tipo (l-value) nuorodas.
- Nekonstantinės l-value nuorodos inicializuojamos tik nonconst l-values tipo reikšmėmis.

— Naudojamos pass-by-reference semantikai.

Const l-value nuorodos (&)

— Konstantinės l-value nuorodos inicializuojamos: nonconst l-value, const l-values ar r-values reikšmėmis:

```
int x = 10;   // x yra non-const l-value const int y = 20;   // yra yra const l-value const int xref = x;   // x yra non-const l-value const int xref2 = y;   // x yra const l-value const int xref3 = x0;   // x0, y1, y2, y3, y4, y5, y5, y6, y7, y8, y8, y9, y1, y1, y2, y3, y4, y5, y5, y6, y7, y8, y9, y9, y1, y1, y2, y3, y4, y5, y5, y7, y8, y9, y9,
```

R-value nuorodos (&&) (1)

— **r-value nuorodos** (&&) inicializuojamos **tik** r-value reikšmėmis ir prailgina šių (r-value) objektų gyvavimą.

```
int x = 10;
int &lref = x;  // l-value nuoroda inicializuota l-reikšme x
int &&rref = 10; // r-value nuoroda inicializuota r-reikšme 10
```

— const l-value nuorodos irgi tą atlieka, tačiau r-value nuorodos leidžia keisti r-value reikšmes:

```
rref = 20; // r-value nuorada su vardu yra lvalue!;
void printElem(const std::vector<int>& v); // input: lvalue arba rvalue, bet negali modifikuot
void printElem(std::vector<int>&& v); // Tik rvalue, bet gali modifikuoti
```

R-value nuorodos (&&) (2)

```
#include<iostream>
bool checkIt(const int&) { return false; } // false = 0
bool checkIt(int&&) { return true; } // true = 1

int main() {
   int x = 5;
   std::cout << checkIt(x) << std::endl; // Ka gražins?
   std::cout << checkIt(5) << std::endl; // Ka gražins?
}</pre>
```

— Persidengiančiose funkcijose jei input yra r-value, tuomet pirmenybė teikiama versijai su r-value nuoroda, o ne su const l-value.

Rule of five^{r5} (nuo C++11)

In C++11 the rule of three can be broadened to the rule of five as C++11 implements move semantics, allowing destination objects to grab (or steal) data from temporary objects:

- destructor
- copy constructor
- move constructor
- copy assignment operator
- move assignment operator

^{r5} https://en.wikipedia.org/wiki/ Ruleofthree(C%2B%2Bprogramming)

Copy vs move: konstruktorius ir operator=

- Koks esminis skirtumas tarp copy ir move semantikos?
- Nėra const ir move semantinka naudoja r-value nuorodas!

Copy vs. move konstruktoriai

```
/* copy konstruktorius
  1. išskiria naują vietą
  2. perkopijuoja reikšmes iš vektoriaus v */
Vector(const Vector& v)
    : sz{v.sz}, // inicializuojame sz
     elem{new double[v.sz]} // išskiriame atmint; elem
 for (int i = 0; i != sz; ++i) // nukopijuojame elementus
   elem[i] = v.elem[i];
/* move konstruktorius
   1. "pavagiame" vektoriaus v duomenis
  2. priskiriame `nullptr` - saugiam sunaikinimui */
Vector(Vector&& v)
   : sz{v.sz},
     elem{v.elem} // "pavok elementus" iš v
 v.elem = nullptr; // v neturi jokių elementų
 v.sz = 0;
```

Move operator=

```
Vector& operator=(Vector&& v) {
 // Saves priskyrimo aptikimas
  if (\&v == this)
   return *this;
 delete[] elem; // atlaisviname sena atminti!
 elem = v.elem;  // elem point'ina i v.elem atminti
           // atnaujiname size
 SZ = V.SZ;
 v.elem = nullptr; // v neturi jokių elementų
 V.SZ = 0;
  return *this; // gražiname objekta
```

Benchmark'iname Vectorių perkėlimą (move) (1)

Move **semantikos efektyvumo tyrimas**

Atlikus tą patį eksperimentą su pilnai realizuota "Rule of five":

```
// Include Vector.h su move konstrutoriumi ir move operator=
int main() {
  int size = 1e7;
  Vector a(size);
  Vector b(size);
  Timer t; // Paleisti timer'i
  Vector c:
  c = a + b; // a + b yra r-value!
  std::cout << size << " elementy sudėti užtruko: "</pre>
            << t.elapsed() << " s\n";
  return 0;
// 10000000 elementų sudėti užtruko: 0.15689 s (su copy semantika: 0.259861 s)
```

Benchmark'iname Vectorių perkėlimą (move) (2)

Move **semantikos efektyvumo tyrimas**

Šiuo atveju atliekame tokius veiksmus:

- 1. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti a
- 2. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti **b**
- 3. iškviečiamas (default) konstruktorius sukonstruoti c
- 4. iškviečiamas konstruktorius (su 1 parametru) sukonstruoti lokalų **c** (operator+ funkcijos viduje)
- 5. iškviečiamas move-operator= temporary rezultatą atiduoti kintamąjam **c**.

Benchmark'iname Vectorių reikšmių sukeitimą (1)

Realizuokime swap() funkciją (aka std::swap()), sukeičiančią 2-jų kintamųjų reikšmes:

```
template<class T>
void swap(T& x, T& y) {
 T temp { x }; // iškviečia copy-ctor
 x = y; // iškviečia copy-assignment
 y = temp; // iškviečia copy-assignment
int main() {
  int size = 1e7;
 Vector a(size);
  Vector b(size);
 Timer t; // Paleisti
  swap(a,b);
  std::cout << "swap(a,b) užtruko: " << t.elapsed() << " s\n";</pre>
  // Swap(a,b) užtruko: 0.361689 s
```

Priverstinė move semantika su std::move

- Ši versija atlieka 3 kopijas! Įsivaizduokime jei **T** objektai yra "brangūs".
- Iš tiesų čia pakaktų 3 kartus atlikti **move** operaciją, o ne **copy**!
- Problema ta, kad parametrai x ir y yra l-value nuorodos, todėl negalima iškviesti move konstruktoriaus ir move priskyrimo operatoriaus, vietoje copy konstruktoriaus ir priskyrimo operatoriaus.
- Čia mums gali pagelbėti C++11 funkcija: std::move (apibrėžta <utility> header'yje) ji konvertuoja **l-value** į **r-value**.
- Beje, tokia swap funkcija jau yra realizuota: std::swap.

Benchmark'iname Vectorių reikšmių sukeitimą (2)

```
template<class T>
void swap(T& x, T& y) {
 T temp { std::move(x) }; // iškviečia move-ctor
 x = std::move(y);  // iškviečia move-assignment
 y = std::move(temp); // iškviečia move-assignment
int main() {
  int size = 1e7;
 Vector a(size);
 Vector b(size);
 Timer t;
  swap(a,b); // O kaip dėl std::swap funkcijos naudojimo čia?
  std::cout << "swap(a,b) užtruko: " << t.elapsed() << " s\n";</pre>
 // swap(a,b) užtruko: 1.3098e-05 s
```

Move semantikos realizacija Studentas klasei

```
class Studentas {
private:
  std::string vardas_;
  std::string pavarde_;
  double egzaminas_;
  std::vector<double> nd_; // gali būti didelis!
public:
  Studentas(Studentas&& s) : // move c-tor
    vardas_{s.vardas_},
    pavarde_{s.pavarde_},
    egzaminas_{s.egzaminas_},
    // s yra vardinė r-value nuoroda, todėl l-value
    nd_{std::move(s.nd_)} // be std::move kviesty copy c-tor
```

Klausimai?

OLD PROGRAMMERS

— NEVER DIE — . THEY SIMPLY GIVE UP THEIR RESOURCES .